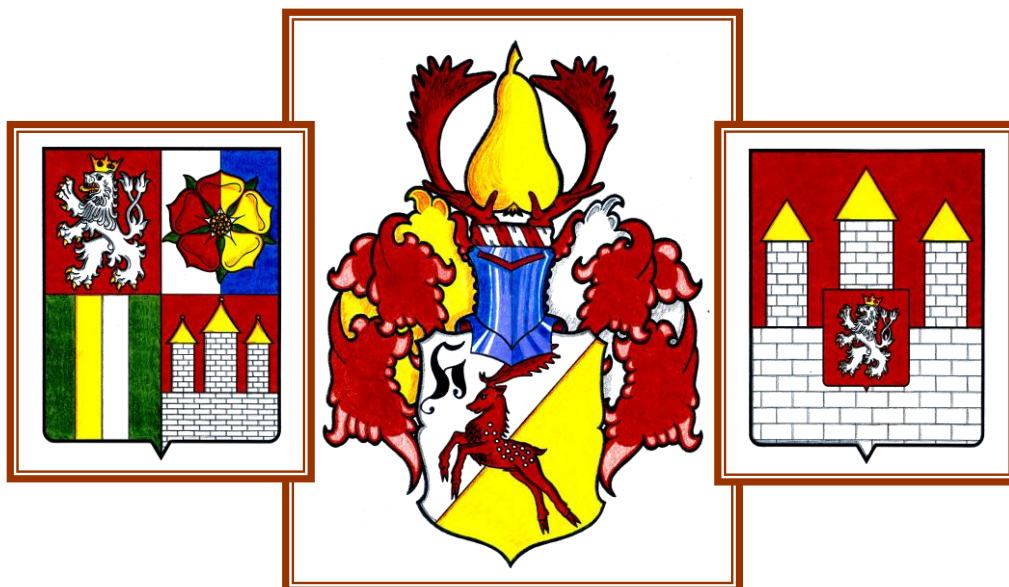

JIHOČESKÝ HEROLD – heraldická kancelář

Ing. Milan Daněk – zpracování návrhů znaků a vlajek obcí
Dlouhá 18, 370 11 České Budějovice, tel. 737 438 029, 385 341 415

Návrhy zpracování znaku a vlajky obce

Svídnice

kraj Pardubický, okres Chrudim

dle historických pramenů, a současné situace vypracoval Ing. Daněk Milan

V Českých Budějovicích dne 20.7.2011

PRAMENY

Historická data a další informace z publikací

Zpracování návrhu znaku a praporu pro obec Svídnice

kraj Pardubický, okres Chrudim

Prameny:

August Sedláček – Hrad, zámky a tvrze Království českého, díl I.
August Sedláček – Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty, svazek 5
Jan Halada – Lexikon české šlechty
Milan Mysliveček – Velký erbovník, svazek 1
August Sedláček – Místopisný slovník historický
Ottův slovník naučný
webové stránky obce: <http://www.obcesvidnice.cz>
<http://www.obce-mesta.info/obec.php?id=Svidnice-572331>
<http://nasehistorie.blogspot.com/2009/01/strdov-svidnice.html>
www.mistopisy.cz
<http://www.cs.wikipedia.org>
<http://www.turistika.cz/mista/svidnice>

August Sedláček – Hrad, zámky a tvrze Království českého, díl I.

„str. 154-155 - Díl tento Václav (Robmháp ze Suché) ujav a žádného obydlí nemaje, skoupil mnoho gruntů u Seči, svedl je na nový dvůr a vystavěl si u něho prostý dům za obydlí. K jeho žádosti se i to stalo, že mu roku 1578 dne 28. února komisaři císařští Oheb se vším, což od kláštera Vilémovského držel, za 7382 kop 20gr.č. dědičně odprodali. Po materi své Marjáně Janovské ze Soutic zdědil třetinu statku jejího Zaječického, totiž Smrček a Svídnici (1580), ale prodal nejen tyto vesnice (1586), nýbrž i dříve před tím (r.1583 dne 28.listopadu) panství Ohebské, nyní již Sečské řečené, jež koupil od něho Albrecht Bryknar z Brukšteina na Libni nad Vltavou.“

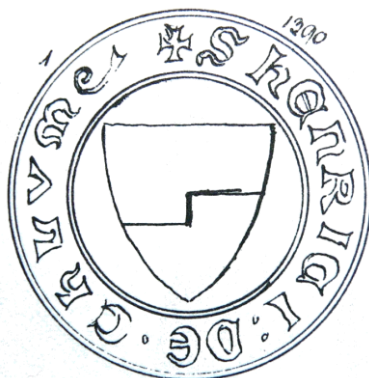
„str. 160 – Od dávných dob byly Strádov a Nasevrky jedním zbožím, neb onen bys starší než sídlo Nasevrcké, postavené teprv po spuštění hradu Stradovského. R. 1360 držel zboží to Jan biskup Olomoucký, jenž na císaři Karlovi městečku svému Nasevrkám jeden trh téhodní a městské právo Chrudimské vyprosil. Po něm nastoupili páni Lacembokové z Chlumu, tak po hradech Chlumu a Lacemboku v Čáslavsku řečení. Jaroš Lacembok držel ve zdejší krajině větší nějaké statky okolo r. 1370 a postavil blízký klášterec nad Svídnicí u sv. Jakuba, kamž uvedl kněží z kláštera Podlažického. Onť snad již Strádov měl; na jisto vímě, že jej držel syn jeho Jindřich r. 1382, kdež se Lacembokem ze Strádova nazývá. Podržev si zboží Svídnické, prodal Strádov a vyskytuje se poté sídlem na Potštejně (r.1396-1400) a Košumberce 1402. Strádov držel potom nějaký pán, jenž měl jméno kdysi u Chlumských oblíbené, tedy snad nějaký příbuzný Chlumských, Bleh z Lipky, jinak ze Strádova. Týž zapsal sice r. 1409 klášteru v Salské 4 kopy platu ve vsi Trojanovicích, ale později, jak se zdá, nebyl přítelem kněží katolických, k čemuž jej tuším přinutili Chrudimští, když byli r. 1421 dne 9. února klášterec Svídnický spálili a posádku jeho zbili. Pán hradu také se musil podvolit vítězným Chrudimským, že se od těch dob loupeživě jejich rotu Stradovskými nazývali.“

„str. 167 – Tvrze v okolí Nasevrk. Zaječice. Nedlouho potom připadly Zaječice k Žumberku. Při dělení r. 1529 (viz str. 138) dostaly se Petrovi Janovskému ze Soutic za díl tvrz Zaječice s její ohradou, ves Svídnice, ves Smrček s tvrzí pustou a podacím ve vsi Libanice.“

„str. 170 - Tvrze v okolí Nasevrk. Smrček. Vladykovi tomuto (Janovi Horynovi z Honbic) bylo pro zboží zdejší dvojí spory překonati. Předně mu překážel Petr Kapoun, jenž si byl vyprosil na králi věno po n. Jitce, vdově Arnoštově. Neméně tuhou při měl o vedlejší zboží

Svídnické. Na tomto zboží byl nade vsí Svídnicí klášterec sv. Jakuba, jenž byl někdy Jaroš Lacembok z Chlumu založil, od několika let zboží to bylo v držení Horynově. Horyna vyprosil si na králi právo odúmrti na podací téhož kostela roku 1454, ale tomu odpíral Zdeněk z Postupic, máje královské zápisy na veškeré opatství Podlažické, k němuž dříve náleželo probošství u sv. Jakuba. Horyna se pře této nedočkal, ale dědicům jeho přece zboží to zůstalo po nález soudu dvorského (roku 1465); neb ten věc odročil až do rozhodnutí soudu duchovního, jehož však v zemi nebylo. Smrček a Svídnice dostaly se k sousednímu panství Žumberskému.“

August Sedláček – Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty, svazek 5

Jan Halada – Lexikon české šlechty, str. 221

„Chlumové z Chlumu. Jsou starým českým vladýckým rodem, který odvozuje své předky již z počátku 13.století a pochází z Mladoboleslavska. Znak měli rozdělený na dvě pole, stříbrné a červené, v klenotu se křídla dělila stejným způsobem.

Za předky rodu jsou považováni bratři Mstidruh, jenž byl v letech 1220-1240 purkrabím Pražského hradu, ale také vlastnil Dobroviceves a Vojslav. Pak se uvádějí další členové rodu, opět jiný Mstidruh, v druhé polovině 13.století královský komorník a pražský purkrabí, a také Mutina z Chlumu, jenž vlastnil opět Dobroviceves.

Ve 14.století se rod mohutně rozvětvil, objevují se Lacembokové z Chlumu, Litoborští, Služští, Všejanští, Ratibořští, a Slivenští, většinou se jmény podle svých sídel. A právě v okolí hradu Chlumu zůstala původní větev rodu, která držela již zmiňovaný statek Dobroviceves. Ostatní větve rodu se však definitivně oddělily a žily již na jiných místech, zcela nezávisle na původním spojení.

V letech 1356-1371 vlastnil Dobroviceves již několikátý Mstidruh, statek zdědil jeho syn Hereš. Další členové rodu získali v následujících letech drobné statky, na kterých však často jen živořili a především je nedokázali dlouho udržet. Jako poslední člen rodu je snad symbolicky Adam Mstidruh, jímž po roce 1606 rod vymírá. Stejným jménem začal, stejným jménem končí. Majetek rodu, byť skromný se dostává do vlastnictví vzdálených příbuzných, Sluzských z Chlumu, kteří je přežili. Statek Újezdec u Mladé Boleslavi dědě Jan Benjamin Sluzský z Chlumu, nicméně brzy ho prodává.“

„Z Chlumu. Český vladýcký rod erbu stupně, jehož předci jsou doloženi ve 13.století, kdy někteří z nich s rodovým jménem Mstidruh zastávali úřad purkrabích Pražského hradu. Ve 14.století se rod rozdělil na sídlech. Vedle chlumských, a Slivenských z Chlumu vynikli ostatní z hradu Chlumu u Mladé 14.století na Čáslavsku, byla z Chlumu, kteří pocházejí Lacembok u Ledče nad Sázavou, Košumberk, doprovázel mistra potomci vymřeli roku 1437. z Chlumu, píšící se od poloviny Labem. V 16.století drželi řadu Chrástany, Tuchoměřice aj.). Část další byli jeho členové připraveni po Bílé Hoře. Koncem 17.století rod vymřel.“

několik větví, které se psali po svých Litoborských, Všejských, Ratibořských Lacembokové, pocházející jako všichni Boleslavi. Jejich větev, sídlící od počátku milně pokládána za předky Slavatů z Čáslavska. Jaroš držel roku 1350 hrad Jindřich sídlící od roku 1390 na hradě Jana Husa roku 1415 do Kostnice. Jeho Nejděle ze všech větví žili Služští 15.století po Sluhách u Brandýsa nad statků v okolí Prahy (Suchdol, Čičovice, majetku rod prodal počátkem 17.století, o

August Sedláček – Místopisný slovník historický

„Svidnice, ves u Chrudimě, l. 1349 sice farní ves, ale kostel stával v Pračově (viz. Pračov). S. bývala přísl. Klášterce v Pračově a kláš. Podlažského. V 16.st. patřila k Zaječicům, 1580 oddělena ke Smrčku a s ním přip. K Nasavrčům.“

Pračov, sv. Jakub nad Svidnicí, far.ves u Nasavrč, Jaroš Lacembok z Chlumu založil tu ok.l. 1360 kostel s klášterem, jenž jako probošství ke klášteru Podlažskému přivtělen byl. L. 1421 Chrudimští klášter ten osazený vojskem ztekli a vypálili. Záduší jeho dostalo se pak vladýkům z Kunčihu a drženo k Zaječicům. Od nich přidělen l. 1580 ke Smrčku. S ním připadlo k Žumberku a později k Nasavrčům.“

Ottův slovník naučný

„Svidnice: 1) S.,Svidnice, ves v Čechách, hejtm. Chrudim, okr. Nasevrky, fara Pračov, pš. Slatiňany; 50 d., 397 obyv.č. (1900), 3tř.šk.,spoř. A zálož.spolek, 2 mlýny (1 s pilou). Ve XIV.stol. S. náležela ke Stradovu. Jaroš Lacembok ze Stradova vystavěl nad S-cí klášter sv.Jakuba (viz. Pračov 1). Syn jeho Jindřih prodav Stradov, ponechal si jen zboží Svidnické a odstěhoval se na Potštýn, později na Košumberk. Od něho získal S-ci Jan Horyna z Honbic. Koncem století XV. Nalézáme S-ci při zboží zaječickém, s nímž připadla k Žumberku. R. 1529 při dělení rozsáhlého statku žumberského dostal S-ci Patr Janovský ze Soutic. Když pak o zboží zaječické r. 1580 dělili se Václav Robmháp ze Suché a sestry jeho Markéta Eufemie, dostal S-ci Václav a připojil ji k Seči, avšak již r. 1586 prodal ji i se Smrčkem Ojířovi z Vacovic.“

„Pračov: 1) P., kdysi Svidnice, Sv. Jakub pod Svidnicí, far. Ves v Čechách, hejtm. Chrudim, okr. Nasevrky, pš.Slatiňany, 8 d., 76 ob.č. (1900), chrám sv. Jakuba, šk. ve Svidnici. P. je prehistorické hradiště na němž nalezeny bronzové památky a střepiny popelnic, které uloženy jsou jednak v muzeu Pražském, jednak Pardubickém a v zámku žlebském. R. 1350 uvádí se kostel ve Svidnici jako farní a příslušel k panství strádovskému a nasevrckému. Jaroš Lacembok z Chlumu r.1370 postavil vedle kostela klášter a uvedl v něj minority z kláštera podlažického. Prvotní název osady byl Klášterec nad Svidnicí. Teprve v zápisech pozdějších, po zpusťování kláštera husitskými Chrudimany 9.února 1421 objevuje se pojmenování **P.** R. 1613 při rozdělování panství nasevrckého a žumbereckého připadly P. a Seč Karlu Zárubovi

z Hustířan. R. 1628 koupil Seč s P-tem František de Couriers a připojil je opět k panství nasevrckému. R. 1773 kostel byl přestavěn a r. 1898 opatřen štíhlou gotickou věží.“

„Chlum u Chlumu, jméno staročeské rodiny vladyčtí, jejíž erb byl štít stupněm rozdělený na dvě pole, stříbrné a červené, a klenot nad sebou položená a týmž způsobem dělená. Předky jich byli r. 1204 bratři Mstidruh (1220-40 purkrabě hradu Praž., 1249 na Dobrovicevsi) a Vojslav. Ipocho, synovec Mstidruhův, připomíná se v l. 1236 až 1240. Jiný Mstidruh byl v l. 1267-72 komorníkem králové a v l. 1267-79 purkrabím pražským. V l. 1319-22 držel Mutina z Ch. statek Dobroviceves. Již ve XIV.stol. rozvětvil se rod ten tak hojně, že nemožno úplný jeho vývod sestavit. Ke jmění přišli Lacembokové z Ch. majíce statky na Čáslavsku a Chrudimsku; poněvadž i do styku se Slavaty z Ch. přicházeli, měli je pozdější Slavatové mylně také za své předky. ...“

<http://www.obecsvidnice.cz>

Svídnice dostala jméno od pobřežního porostu „svíd“ - voda tekoucí mezi svídami.

Poprvé se uvádí ve starém archivu v roce 1349 ves „SWIDNICZE“. Patřila k podlažickému klášteru minoritského řádu sv. Jakuba, který byl založen Jarošem Lacembokem z Chlumu, jak uvádí archiv z roku 1472. Roku 1564 byla Svídnice přičleněna k panství sečskému. Na sklonku 17. století zřídil pod Práčovem Josef František Schoenfeld rybník. V roce 1714 byla zřízena při rybníce papírna. Prvním papírníkem byl Petr Seifert. Roku 1739 papírna vyhořela. V roce 1754 získal papírnu ve veřejné dražbě Antonín Ritschel z lužického Budyšina. V papírně pracovalo 6 vyučenců a 3 učni. Vyráběl se zde kancelářský, obalový a poštovský papír. Hlavní surovinou byly hadry, které sbírali po vesnicích „hadrníci“. Ritschel provozoval papírnickou výrobu do roku 1838. Po jeho smrti odkoupil objekt za 23 tisíc zlatých svídnický mlynář Josef Jeřábek. Výrobu zlepšil a předal ji synovi, který byl vyučen papírníkem. Později výroba zaostávala a proto byl při papírně zřízen mlýn. V roce 1854 objekt vyhořel a za sedm let nato papírnická výroba zanikla. Horní svídnický mlýn, který byl po zániku papírny v provozu, byl i nadále nazýván „Papírna“. Po druhé světové válce rybník i mlýn zanikly v souvislosti s budováním práčovské retenční nádrže.

Osada Práčov leží na levém břehu Chrudimky, 3 km severně od Nasavrk. V letech 1364 - 1366 založil strádovský vladyka Jaroš Lacembok z Chlumu na Práčově klášter sv. Jakuba, který patřil k řádu Linorytů. V únoru 1421 byl klášter Chrudimskými, kteří se přidali k Husitům, vypálen. Později, rok vzniku není znám, byl při klášteře postaven kostel sv. Jakuba. Roku 1604 věnoval Karel Záruba z Hustířan kostelu stříbrný, pozlacený kalich. V roce 1674 byl kostel obnoven a roku 1787 při něm ustanoven první lokalista. Později zde byla zřízena škola pod patronátem církevního fondu.

<http://www.obce-mesta.info/obec.php?id=Svidnice-572331>

Vesnice Svídnice se nachází na území okresu Chrudim a náleží pod Pardubický kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je rovněž okresní město Chrudim. Obec Svídnice se rozkládá asi osm kilometrů jižně od Chrudimi. Na území této menší vesnice má hlášený trvalý pobyt kolem 410 obyvatel. Protéká zde řeka Chrudimka. Svídnice se dále dělí na dva části, konkrétně to jsou: Práčov a Svídnice.

Pro využití volného času je v obci k dispozici sportovní hřiště. Dále bychom v obci našli kostel a hřbitov. Z další občanské vybavenosti je zde rovněž poštovní úřad. Místní obyvatelé mohou využívat plynofikaci i veřejný vodovod.

Vesnice Svídnice leží v průměrné výšce 294 metrů nad mořem. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1349. Celková katastrální plocha obce je 312 ha, z toho orná půda zabírá čtyřicet jedna procent. Kolem jedné třetiny výměry obce je zalesněná.

Vzhledem k geografické poloze bychom našli v obci velmi málo ploch s travním porostem. V katastru obce jsou ovocné sady.

Přírodní památky a rezervace

Památný strom Smrk ztepilý byl ve Slavické oboře pro svůj věk a tvar dne 21.11.1990 prohlášen za Památný strom. Mohutnost stromu dokládají základní míry, jako je výška 32 metrů, obvod koruny 42 metrů a stáří 150 let. Nejzajímavější je však utváření kmene, jehož obvod je 220 centimetrů a při svém růstu vytvořil pětikmen.

Smrk stojí u silnice od Trpišova ke hřebčinu v oboře. Nedaleko od něj je přírodní památka Boušovka, rybník s krásnou, ohroženou vodní květenou. Slavická obora byla založena roku 1776 a je proslavena chovem jelení zvěře.

Strádovské Peklo bylo vyhlášeno SCHKO Nasavrky dne 1.12.1994 přírodní rezervací. Rozkládá se v okrese Chrudim, v katastrálním území Svídnice u Slatiňan, Výsonín, Ochoz, Nasavrky, Licibořice, v obvodu lesního závodu Nasavrky, lesní správy Slatiňany a na lesních porostech. Celková výměra rezervace je 87,32 ha.

Posláním rezervace je ochrana komplexu přirozených suťových lesů s ohroženými druhy rostlin a živočichů. Celý ekosystém je typickou ukázkou přirozených společenstev daného území.

Vlastivědná stezka Krajem Chrudimky byla budována v letech 1972 až 1973. Největší zásluhu o otevření této stezky má pan Vlastimil Bálek jeho velkými pomocníky mu byly mnozí dobrovolní ochranáři, především však Jakub Bažant. Znaky jednotlivých zastávek nakreslil akademický malíř Jan Hlína z Heřmanova Městce. Rekonstrukce stezky byla provedena v roce 1997. Tato stezka leží v úseku mezi Křižanovickou přehradou a vyrovnávací přehradou Práčov vytvořila řeka Chrudimka hluboké kaňonovité inverzní údolí. V řece s kamenitým řečištěm lze nalézt množství zajímavých vodních organismů. Na svazích jsou vidět skalní výchozy, mrazové sruby, sutě a strmé stráně. Na těchto svazích a svahových expozicích závisí i typ lesního společenstva, které zde roste. Nalezneme tak kyselé bučiny, zbytky jedlin a olšin, dokonce dubiny a reliktní bory. Na tyto porosty je vázán bohatý výskyt rostlin a živočichů.

První chaty na tomto území pocházejí z dvacátého století a patří k nejstarším chatám v historii trampingu Chrudimska. Pestrost tohoto území byla důvodem pro postupné vyhlášení přírodních rezervací Krkanka (1991) a Strádovské Peklo (1994). Údolí zvané Peklo je začleněno do Slavické obory, kterou založil roku 1776 kníže Ausperg. V ní je nad řekou zřícenina bývalého hradu Strádova, který byl do poloviny 15. století středem panství. V roce 1457 se již připomíná jako zpustlý a neobydlený. Vstup do obory je z důvodu ochrany lesa a zvěře značně omezen a v přírodních rezervacích je usměrněn po značených cestách.

Kulturní památky obce Svídnice a místní části Práčov

Nejstarší dochovaná stavba naší obce je kostel Sv. Jakuba na Práčově. Uvedený kostel je památkou III. kat. č. 992, jehož část je původní stavbou z let 1364 - 1369. Vnitřní prostor činí téměř 2000 m³. Kostel má jeden zvon o hmotnosti cca 250 kg. Během husitských válek byla jižní část kostela s přilehlým kláštercem zcela zničena. Kostel byl obnoven v barokním stylu, poslední zajištění stavby je z let 1856. Havarijní stav této památky vytváří věž a západní čelo kostela, kde vlivem přístavení masivní věže na původní gotický základ do výše 15 m dochází k překročení únosnosti původního zdiva. Věž se těmito tlaky bortí a vlivem jejího přikotvení k západní stěně kostela dochází též i k destrukci.

Další památkou III. kat. č. 991 je prehistorické hradiště na Práčově. Hradiště se nachází prakticky v celé zastavěné části Práčova na soukromých pozemcích. Jsou zde stále patrné zbytky pevnostního systému, nejzřetelněji při cestě do Trpišova, pokračují po hraně práčovské plošiny k faře, kde zanikají.

Zvonička na návsi ve Svídnicí je památkou III. kat. č. 993, jedná se o původní lidovou památku s klasicizujícím osmibokým podstavcem a stříškou. Po statickém zajištění ztratila

podstatnou složku původní kompozice a výrazové působnosti celku, odstraněním podstavce. Pískovcový kříž stojící vedle byl ošetřen od zvětralého povrchu a uchycené flóry.

Na území obce Svídnice se dále nachází pískovcový kříž na p.p. č. 378/3, jedná se o památku III. kat. č. 4709. Pískovcový pomník Ukřižovaného s podstavcem s reliéfem Sv. Jana Nepomuckého je pololidová pozdněbarokní sochařská práce z roku 1759 postavená nákladem svídnického papírníka Ritschela, který později tento pozemek věnoval na stavbu školy.

Dále se na území naší obce nachází památky místního významu. Jsou to „Pomník obětem I. světové války“ s podstavcem a sochou „Plačící“, postavený roku 1926 z prostředků obce a darů spolků. Svídnická papírna, budova č.p. 9 (u přehrady), tzv. Horní mlýn, soukromá stavba z 18. století s níž je spojeno nejvýznamnější období hospodářské prosperity obce. Vápenné pece, drobné zbytky staveb 2 vápenných pecí v lesíku nad Okrouhlíkem, kde páčil svídnický vápeník vápno pro potřeby papírny a stavební účely. Poslední památkou místního významu jsou osamělé kříže na pozemcích obce a to dřevěný kříž nahrazen kovovým při cestě u Vyškova, zřejmě mezný, poničený kříž při cestě do Skrovádu s drobným reliéfem u podstavu a pískovcový podstavec v poli na dolní Svídnici z roku 1859 na bývalém rozcestí.

<http://nasehistorie.blogspot.com/2009/01/strdov-svdnice.html>

Strádov a Svídnice

Hrad Strádov stával na skalnatém ostrohu nad údolím řeky Chrudimky. První zpráva o hradu je z roku 1374, kdy ho vlastnil Jaroš Lacenbok ze Strádova jako patron kostela a kláštera na Práčově, který leží proti hradu na levém břehu Chrudimky. Na severní a západní straně byl hrad chráněn strmým svahem. Na jihovýchodě muselo být vybudováno silnější umělé opevnění. V roce 1383 se stal majitelem Jarošův syn Jindřich. Za jeho vlády na jaře 1421 husitská vojska dobyla klášter, a tak husité ovládli Strádov a pobořili ho. Další zpráva je z roku 1438, kdy hrad odkoupil spolu s městečkem Nasavrky Jan Bleha z Lipky. Pustý hrad v roce 1457 připadl králi Vladislavovi. Hrad nebyl nikdy obnoven. Panství se v polovině 15. století přesunulo do Nasavrk. V druhé polovině 18. století byla v okolí zpustlého hradu zřízena rozsáhlá obora. Hrad byl neveliký, měl zhruba sedmiúhelníkový půdorys. Z hradeb se dochovala část obloukové hradby na severní straně. Dále se zachovala část čelní budovy. Ze zadní budovy (směrem k řece) se dochovaly pouze terénní nerovnosti. Z jižní strany je příkop, přes který vedl padací most. Jihozápadně od hradu bylo rozsáhlé předhradí, opevněné hradbou, branskou věží a příkopem. U věže stála čtverhranná budova. Dále zde byly konírny, stáje, hospodářská stavení a ubytování čeledínů. Do současné doby se zachovaly z předhradí pouze zbytky studně a sklepení a část zdi hradní věže.

Svídnice by mohly své jméno odvodit od Anny Svídnické, což byla dcera svídnického vévody Jindřicha II. a uherské princezny Kateřiny. V roce 1353 se provdala za Karla IV. Bylo jí pouhých 14 let. Porodila syna Václava IV. a dceru Alžbětu. V roce 1362 umírá.

Po zjištění z obecní kroniky se historie neváže k Anně Svídnické. Svídnice dostala jméno od pobřežního porostu „svíd“, což je voda tekoucí mezi svídami. Poprvé se uvádí v archivu v roce 1349 ves SWIDNICZE. Osada Svídnice náležela původně spolu s Práčovem podlažickému klášteru. Později připadla k panství sečskému a pak nasavrckému. V roce 1714 byla zřízena pod horním rybníkem panská papírna. Vyráběl se zde kancelářský, obalový a poštovský papír. Hlavní surovinou byly hadry, které sbírali po vesnicích hadrníci. V roce 1861 papírna zanikla a byla přestavěna na mlýn. Dolní svídnický mlýn, připomínaný v roce 1704, vznikl na místě původního hamru. V letech 1364 – 66 založil majitel panství Jaroš Lacembok z Chlumu klášter a kostel svatého Jakuba. Roku 1421 byl rozbořen přívrženci husitů. V blízkosti původního hradíště byla v roce 1952 zbudována věž hydroelektrárny, ke které se přivádí podzemním tunelem voda z Křižanovické nádrže. Pod věží je vyrovnávací

nádrž, ve které je odběrné místo pro úpravnu vody Monaco. Odtud je voda dodávána do vodárenského řádu pro Chrudim a Pardubice.

Marek Suda

www.mistopisy.cz

Strádov je zřícenina hradu na 70 m vysokém skalnatém ostrohu z červené žuly nad pravým břehem Chrudimky a údolím Libáňského potoka ve Slavické oboře, jihovýchodně od Práčova, necelý kilometr západně od silnice I/37, v katastrálním území Ochoz u Nasavrk města Nasavrky. Hrad se stejně jako nedaleký Rabštejn liší od tvrze pouze svojí polohou.

Jeho zbytky jsou chráněny jako kulturní památka České republiky.

Poloha

Pohled do údolí Chrudimky

Hrad Strádov byl vystavěn tak, že jeho předhradí zabíralo okraj plošiny nad východním srázem údolí Chrudimky. Samotné hradní jádro se pak tísnilo na skalnatém výběžku hrany údolí nad skalní stěnou přímo nad hladinou řeky, odděleném od předhradí hlubokým příkopem. Nestálo tedy přímo na ostrohu nad soutokem Libáňského potoka a Chrudimky, ale bylo ze strategických důvodů mírně vyoseno na jihozápad tak, aby bylo chráněno téměř kolmou skalní stěnou na severu, svahem na západě a svahem k řece Chrudimce a k Libáňskému potoku na protější straně. Předhradí samotné bylo odděleno od zbytku rovinaté plošiny dvojitým příkopem a dvojitým valem resp. zdí s branou, ke které patrně vedla původní středověká cesta z Nasavrk do Svídnice.

Dispozice

Pozůstatky hlavního jádra

Hradní jádro mělo podobu nepravidelného kruhu a kopírovalo obrys celého skalnatého výběžku. K vnější hradební zdi (plášťové hradbě) přiléhala na východě u úzké šíje vedle brány ústící nad most přes příkop přibližně čtvercová věž obranného a obytného charakteru. Byl to pravděpodobně donjon stavebně mladší než plášťová hradba, který zřejmě nahradil původní okrouhlý bergfrit (možná vestavěný jako součást hradby těsně vedle brány)^[2]. Vnější hradba pak tvořila u věže nároží pro boční střelbu^[3]. Ze severu se tato hradba dodnes zachovala v podobě cca 11 metrů vysoké zdi založené přímo na skále. Je možné, že na protější západní straně přímo nad skalní stěnou mohl stát další nevelký obytný palác^[4].

Reference

Monumnet.npu.cz, [cit. 2010-12-27]. Dostupné online.

doc. PhDr. Jaroslav Teplý, CSc.: Hrad Strádov, Zpravodaj Univerzity Pardubice č. 41

Dr. ing. František Mandys, CSc.: Českomoravská vrchovina, Praha 1986, heslo Strádov

Tomáš Durdík: Encyklopedie českých hradů, Praha 1995, heslo Strádov

<http://www.cs.wikipedia.org>

Obec Svídnice se nachází v okrese Chrudim, kraj Pardubický. Ke dni 30. 11. 2010 zde žilo 420 obyvatel.

Historie

Svídnice dostala jméno od pobřežního porostu „svíd“ - voda tekoucí mezi svídami.

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1349. Svídnice patřila k podlažickému klášteru minoritského řádu sv. Jakuba, který byl založen Jarošem Lacembokem z Chlumu, jak uvádí archiv z roku 1472. Roku 1564 byla Svídnice přičleněna k panství sečskému. Na sklonku 17. století zřídil pod Práčovem Josef František Schoenfeld rybník. V roce 1714 byla zřízena při rybníce papírna. Prvním papírníkem byl Petr Seifert. Roku 1739 papírna vyhořela. V roce 1754 získal papírnu ve veřejné dražbě Antonín Ritschel z lužického Budyšina. V papírně pracovalo 6 vyučenců a 3 učni. Vyráběl se zde kancelářský, obalový a poštovský papír. Hlavní surovinou byly hadry, které sbírali po vesnicích „hadrníci“. Ritschel provozoval

papírnickou výrobu do roku 1838. Po jeho smrti odkoupil objekt za 23 tisíc zlatých svídnický mlynář Josef Jeřábek. Výrobu zlepšil a předal ji synovi, který byl vyučen papírníkem. Později výroba zaostávala a proto byl při papírně zřízen mlýn. V roce 1854 objekt vyhořel a za sedm let nato papírnická výroba zanikla. Horní svídnický mlýn, který byl po zániku papírny v provozu, byl i nadále nazýván „Papírna“. Po druhé světové válce rybník i mlýn zanikly v souvislosti s budováním práčovské retenční nádrže.

Pamětihodnosti

- Zvonička na návsi
- Kříž
- kostel Sv. Jakuba na Práčově
- pískovcový kříž na p.p. č. 378/3
- Pomník obětem I. světové války
- osamělé kříže

Pověsti

Práčovský pán si chtěl koupit loveckého chrta, ale protože na něj neměl peníze, rozhodl se ho vyměnit za kostelní zvon. Když ale zvon spouštěli z věže, vysmekl se a skutálel se do řeky, přičemž zvonil „Zvon svatý Jan, za chrta dán!“ Zvon se nepodařilo najít, jednou však u řeky pradelna máchala přízi a zvon se jí do ní zachytil, žena zlostně zaklela a zvon se potopil navždy.

Části obce

- Svídnice
- Práčov

<http://www.turistika.cz/mista/svidnice>

Svídnice je nevelká obec a společně s připojenou osadou Práčov má 400 obyvatel. Obec najdeme v oblasti Železných hor, jižním směrem od města Slatiňany. Obec se rozkládá na levém břehu řeky Chrudimky. V okolí obce se rozprostírají pěkné lesy. Severozápadním směrem od Svídnice je chráněné území přírodní památky Hrobka a tvoří ji oblast s růstem chráněných druhů teplomilných a suchomilných rostlin. Osada Práčov leží jižním směrem od obce a severně od ní je na toku Chrudimky Práčovská vyrovnávací nádrž. Vodní nádrž Křižanovice II, neboli Práčovská byla vybudovaná v roce 1953 a má 17,5 metrů vysokou zemní hráz a 210 metrů dlouhou. Od východního okraje osady a podél toku Chrudimky se rozprostírá chráněné území přírodní rezervace Krkanka. Rezervaci tvoří žulové výchozy a mrazové sruby v údolí řeky Chrudimky a pět a malé vodopády na potocích ústících do Chrudimky. Jihovýchodním směrem od Práčova na ostrohu na pravém břehu Chrudimky je zřícenina hradu Strádov. Hrad pochází ze 14. století. Jihozápadním směrem od osady se rozprostírá oblast Slavické obory. Oboru založil v druhé polovině 18. století kníže Auersperg. V oboře chovají jelení a mufloní zvěř a oboru je možné navštívit pouze v letním období a pouze po vyznačených cestách. Svídnicí prochází modrá turistická značka a osadou Práčov vede žlutá značka a značená lokální cyklostezka. Po modré značce dojdeme do obce Svídnice z města Slatiňany a značka dále pokračuje kolem osady Radochlín do oblasti přírodní rezervace Krkanka. Žlutá značka vede do Práčova z města Slatiňany a v letním období pokračuje dále Slavickou oborou na rozcestí v oblasti Krkanky.

Historie

První písemná zmínka o obci Svídnice je z roku 1349 a byla majetkem podlažického kláštera minoritů řádu svatého Jakuba. V roce 1564 byla obec připojena k sečskému panství. Ve středu obce stojí zajímavá zvonička. Zvonička má osmiboký podstavec a stříšku. V sousedství zvoničky stojí pískovcový kříž. Dále najdeme ve Svídnici pískovcový kříž s reliéfem svatého

Jana Nepomuckého z roku 1759. V roce 1714 byla v obci založena papírna, počátkem 19. století byl k papírně přistavěný mlýn. V roce 1861 papírna zanikla a pracoval pouze tak zvaný Horní mlýn. Budova Horní mlýna, neboli papírny z 18. století se dochovala do dnešních dnů. Severně od obce v oblasti lesa se dochovaly pozůstatky dvou vápenných pecí, které sloužily k pálení vápeníku na vápno převážně pro potřeby papírny a stavební účely.

Práčov

V letech 1364 až 1366 nechal vladyka Lacembok z Chlumu, majitel hradu Strádov v osadě Práčov založit minoritský klášter svatého Jakuba. V období husitských válek byl klášter vypálen a zbořen. V bývalém areálu kláštera byl postaven gotický kostel svatého Jakuba. Kostel prodělal řadu přestaveb, v letech 1851 až 1865 byl kostel regotizován. V osadě se dochovaly zbytky opevnění hradiště a to valy.

Informace od obce

Rak – kolový tanec ze Svídnice:
„Unaší strouhy čouhají z d'oury
fousy dlouhý,
moh by to bejt rak anebo březák
honem vem sak.“

Znak minoritů

Znak olomouckých biskupů

TEXTOVÁ ČÁST

Shrnutí informací z pramenů a vysvětlení použití jednotlivých symbolů v návrzích

Blason jednotlivých návrhů

Návrh na znak a prapor obce Svídnice, kraj Pardubický, okres Chrudim

Na základě zjištěných historických skutečností lze pro obec Svídnice zadat několik skutečností, které lze použít pro vytvoření návrhu znaku a praporu. Jedná se o následující historické události:

- Položení v krajině – údolí Chrudimky – řeka – modrá pata štítu, vlnité modré břevno
- Pamětihodnosti.
 - kostel sv. Jakuba – atributy mušle, poutnická hůl, valcířská hůl dole rozšířená do tvaru kyje
 - klášter minoritů – znak minoritů viz. v textu
- Svídnice – majitelé – první písemná zmínka
 - Biskup Olomoucký – viz. v textu
 - Lacembok z Chlumu – štít dělený stupněm – červeně a stříbrně
 - Čabeličtí ze Soutic – černé křídlo se spárem v červeném štítě
 - Robmhákové ze Suché v modrém štítě zlatý kosmý pruh se třemi havraními hlavami
- Převažující zaměstnání obyvatel obce
- Přírodní zvláštnosti
- Zvláštnosti a zajímavosti – kolový tanec rak – ve štítu rak střídavých barev

Vysvětlení použitých symbolů na jednotlivých návrzích znaku a vlajky.

Při zpracování jednotlivých návrhů znaků jsem jako ústřední symbol zvolil dělení štítu se stupněm ze znaku Lacemboků z Chlumu, kteří založili klášter v Práčově a to v jejich barvách – červené a stříbrné.

Doplňujícími symboly jsem zvolil jednak atribut sv. Jakuba, jímž je mušle a dále název regionálního kolového tance ze Svídnice – raka a také symbol protékající řeky Chrudimky – modrý vlnitý pruh nebo břevno. Zároveň jsem do dalších návrhů zapracoval doplňující symboly odkazující na pověst o výměně zvonu za chrta a symboly odkazující na kostel sv. Jakuba a počet sídelních celků.

Při zpracovávání návrhů jednotlivých podob vlajky jsem vždy vycházel z navrženého znaku, který jsem přenesl na list vlajky, ostatní figury jsem pro zjednodušení výroby vlajky symbolicky vyjádřil buď pruhem, nebo jiným způsobem.

**Blason (slovní popis) navržených variant znaku a vlajky obce Svídnice, kraj
Pardubický, okres Chrudim**

Návrhy znaku:

Návrh č.1	Štít dělený se stupněm stříbrně a červeně, v pravém horním rohu štítu vztyčený červený rak.
Návrh č. 2	Štít dělený se stupněm stříbrně s červenou mušlí v pravém horním rohu, a červeně se stříbrným vztyčeným rakem vlevo.
Návrh č. 3	Štít stříbrný s kosmým, modrým vlnitým pruhem. vpravo nahoře červený zvon vlevo dole červený sedící chrt.
Návrh č. 4	Stříbrný štít se dvěma sníženými, modrými vlnitými břevny. Nad břevny dvě červené mušle.

Návrhy vlajky:

Návrh č.1	List rozdělen svisle v poměru 1:1, žerďová část bílá s červeným vztyčeným rakem, vlající část červená.
Návrh č. 2	List vodorovně rozdělen se stupněm bíle a červeně. Nahoře u žerdi červená mušle, dole ve vlající části stříbrný vztyčený rak.
Návrh č. 3	List bílý s modrým kosmým vlnitým pruhem o šířce 1/5 šířky listu. V žerďové části červený zvon, ve vlající části červený sedící chrt.
Návrh č. 4	List vodorovně rozdělen bíle modře a bíle v poměru 5:2:1. Modrý pruh vlnitý. V horním pruhu dvě červené mušle.

V Českých Budějovicích dne 20.7.2011

Ing. Milan D a n ě k

OBRAZOVÁ ČÁST

**Vyobrazení jednotlivých návrhů znaku a vlajky obce Svídnice,
kraj Pardubický, okres Chrudim.**

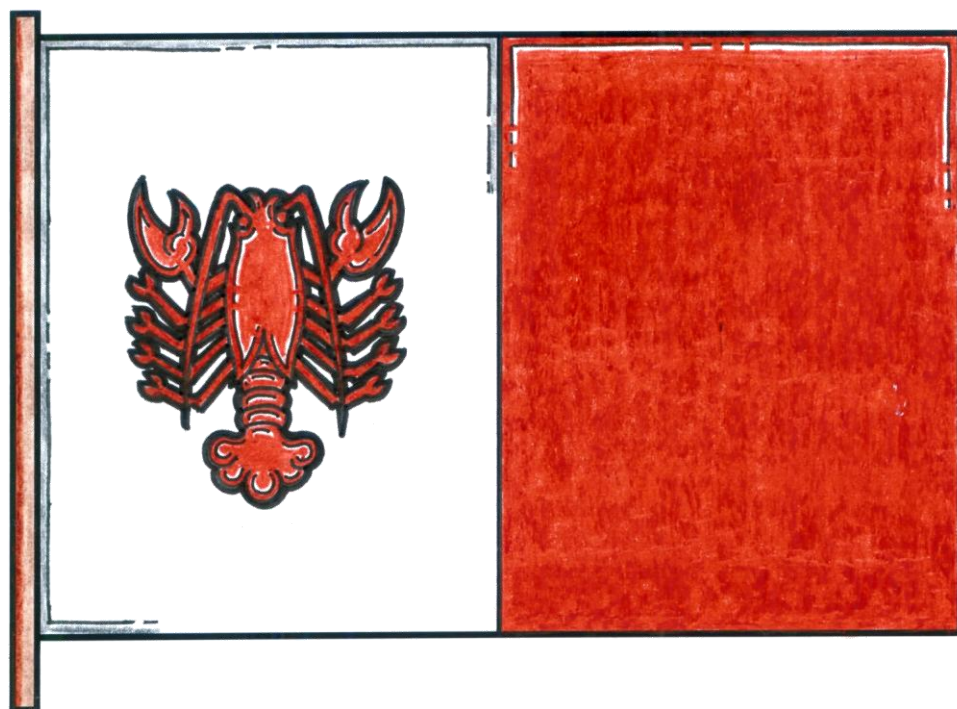
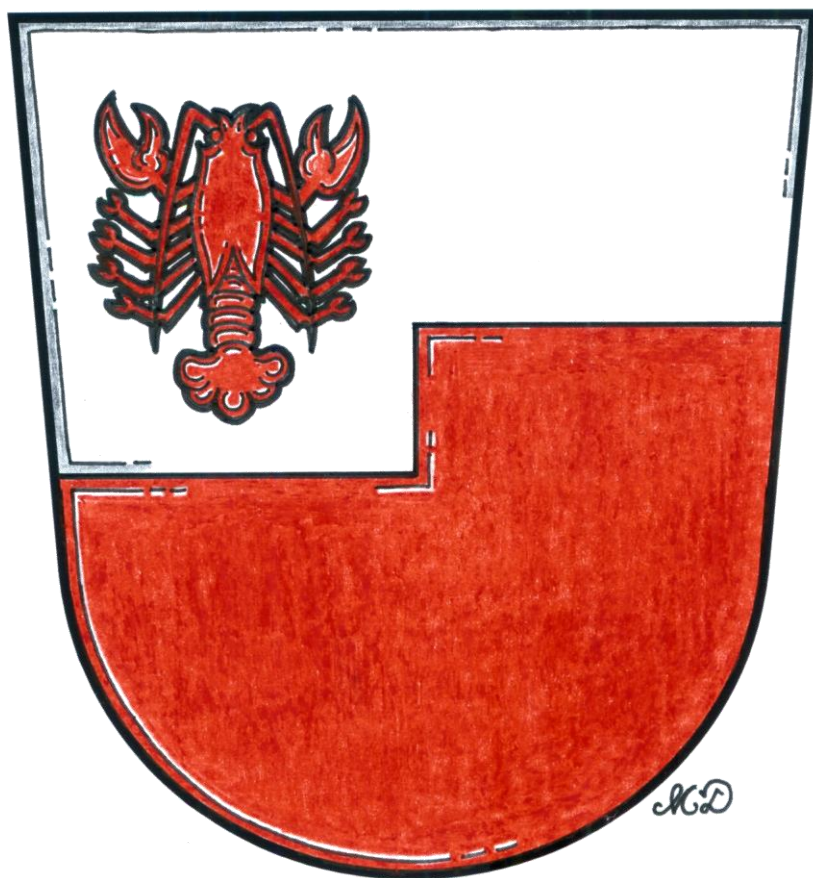
Slovní vysvětlení použití jednotlivých figur použitých v návrzích.

Varianta 1

Tento návrh obsahuje dominantní symbol – dělení štítu se stupněm vycházející ze znaku prvního písemně doloženého vlastníka obce a zároveň zakladatele kostela a kláštera – Lacemboků z Chlumu. Barvy znaku opět vycházejí z barev znaku Lacemboků z Chlumu. Tento symbol jsem volil z toho důvodu, že je v České, ale i Evropské heraldice ojedinělý. Dominantní symbol je doplněn symbolem krajové zvláštnosti – název kolového tance z okolí Svídnice – „RAK“.

Návrh vlajky vychází ze znaku a obsahuje symboly a barvy ve znaku obsažené. Položení jednotlivých symbolů je upraveno.

Znak a vlajka obce Svídnice
kraj Pardubický, okres Chrudim - Varianta č.1

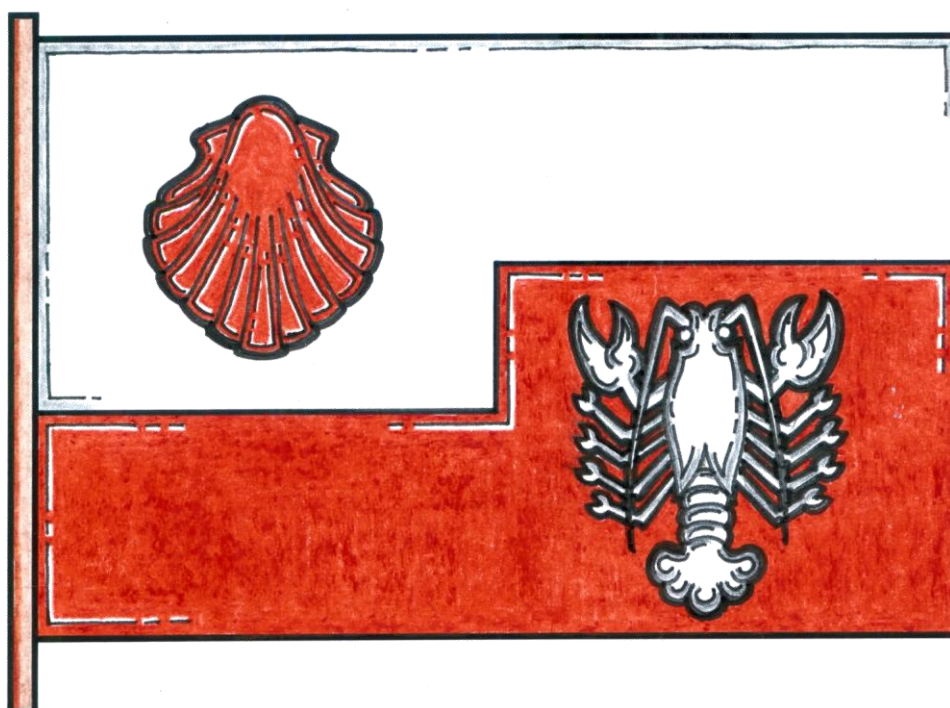
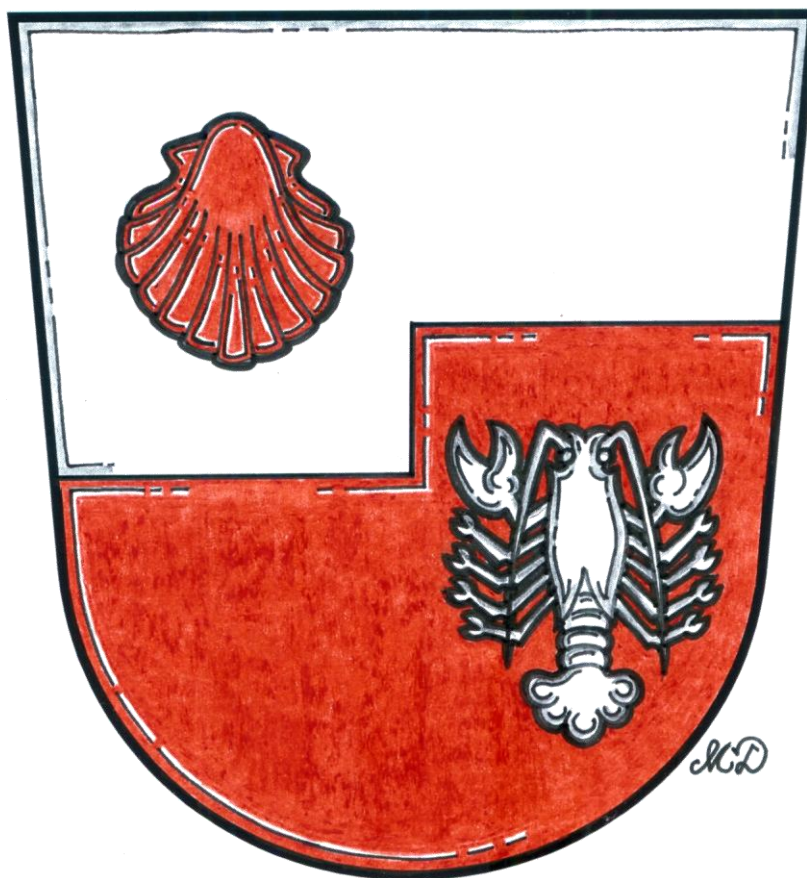

Variant 2

Tento návrh obsahuje dominantní symbol – dělení štítu se stupněm vycházející ze znaku prvního písemně doloženého vlastníka obce a zároveň zakladatele kostela a kláštera – Lacemboků z Chlumu. Barvy znaku opět vycházejí z barev znaku Lacemboků z Chlumu. Tento symbol jsem volil z toho důvodu, že je v České, ale i Evropské heraldice ojedinělý. Dominantní symbol je doplněn symbolem krajové zvláštnosti – název kolového tance z okolí Svídnice – „RAK“. Druhým doplňujícím symbolem je mušle – atribut sv. Jakuba, kterému je zasvěcen kostel.

Návrh vlajky je v tomto případě heraldický - symboly jsou převedeny ze znaku ve stejném pořadí jako jsou na znaku.

Znak a vlajka obce Svídnice
kraj Pardubický, okres Chrudim - Varianta č.2

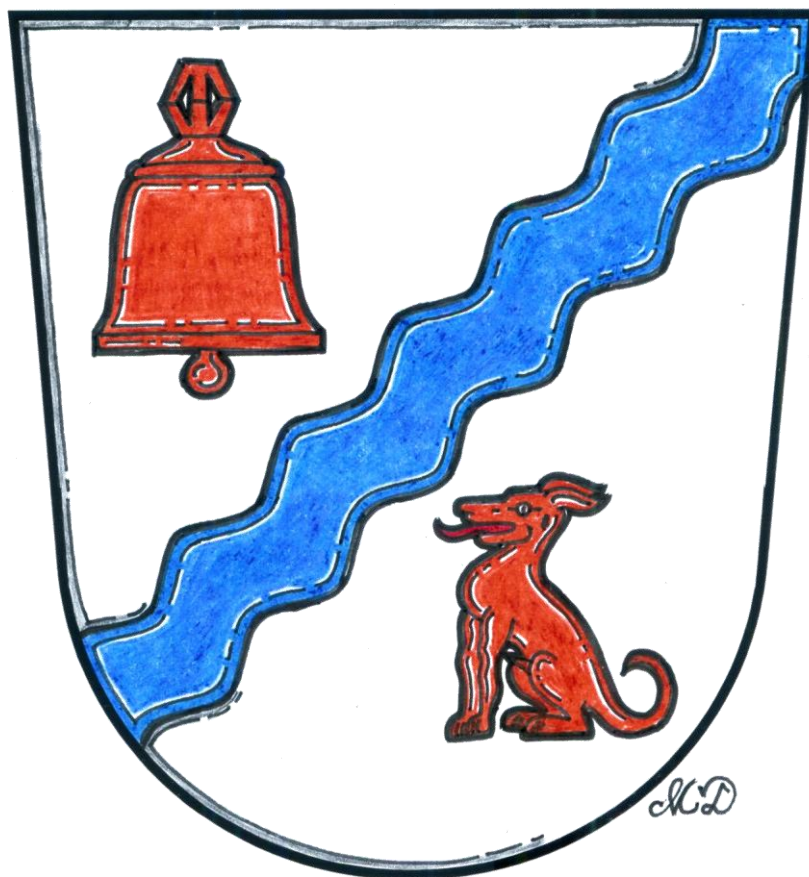

Varianta 3

Tento návrh obsahuje jako dominantní symbol modrý vlnitý kosmý pruh vyjadřující položení obce v krajině – obec leží na břehu řeky Chrudimky. Dominantní symbol je doplněn symbolem zvonu a sedícího chrta. Tyto symboly vycházejí z pověsti, kdy práčovský pán vyměnil zvon za chrta : „Zvon sv, Jan za chrta dán“. Barvy doplňujících symbolů znaku vycházejí z barev znaku Lacemboků z Chlumu.

Návrh vlajky je v tomto případě heraldický - symboly jsou převedeny ze znaku ve stejném pořadí jako jsou na znaku.

Znak a vlajka obce Svídnice
kraj Pardubický, okres Chrudim - Varianta č.3

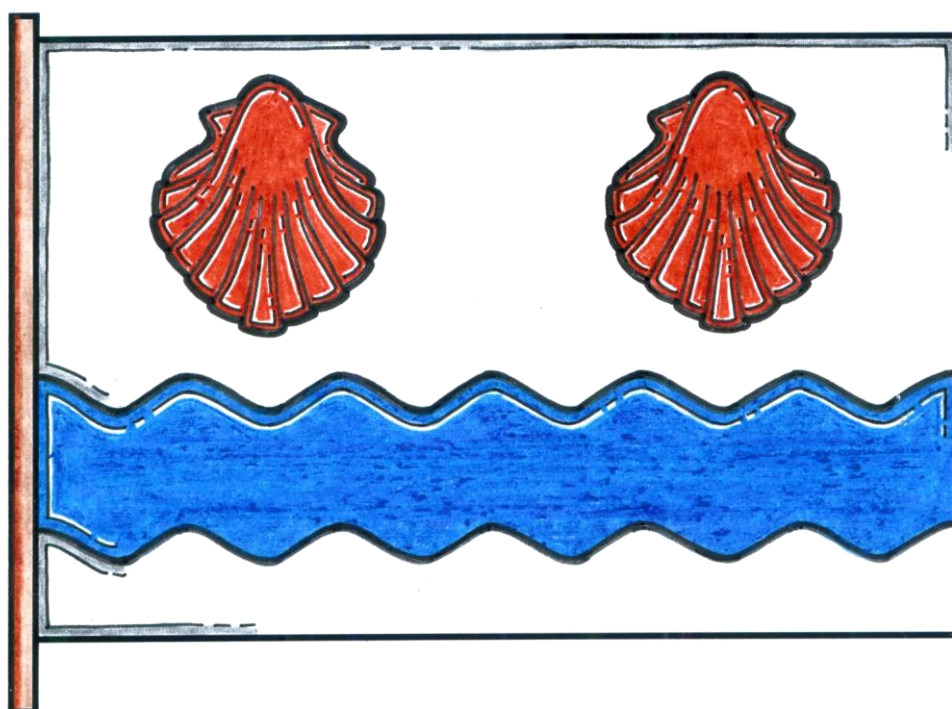
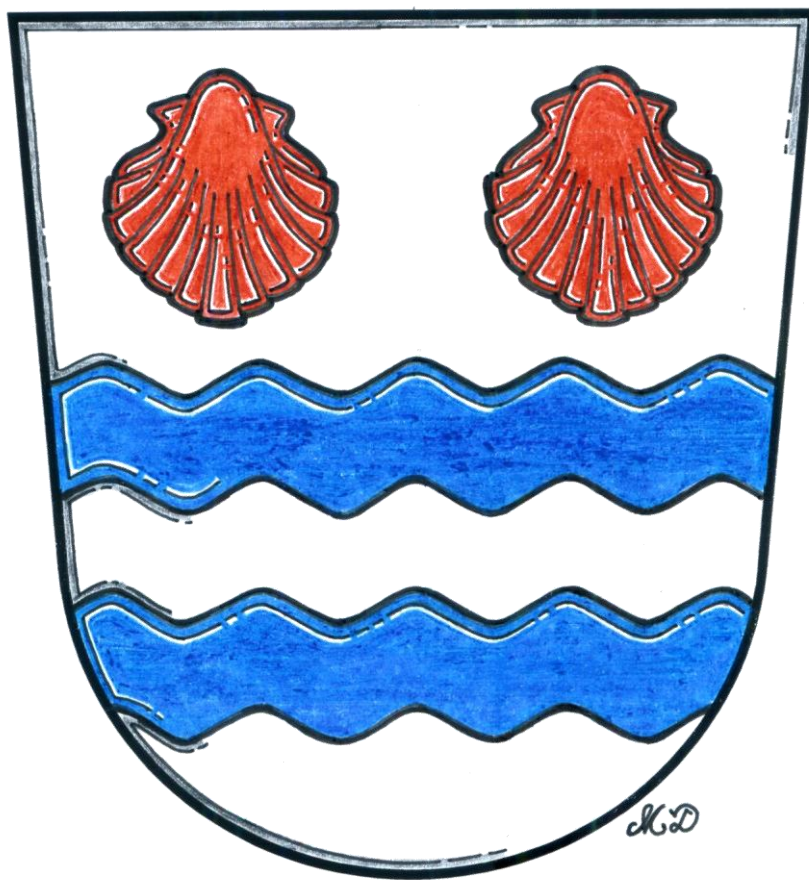

Varianta 4

Dominantním symbolem v tomto návrhu jsou jednak dvě vlnitá modrá břevna odkazující na řeku Chrudimku a potom dvě mušle – atributy sv. Jakuba, kterému je zasvěcen kostel. Důvodem, proč je v tomto návrhu použito zdvojení symbolů je ten, že obec se skládá ze dvou sídelních celků. Barvy jsou použity ze znaku Lacemboků z Chlumu.

Návrh vlajky vychází ze znaku a je zjednodušen. Místo dvou vlnitých pruhů je použit pouze jeden.

Znak a vlajka obce Svídnice
kraj Pardubický, okres Chrudim - Varianta č.4

Informace k podávání žádosti o udělení znaku a vlajky

Informace k podání žádosti o udělení znaku a vlajky obce

- 1) projednání jednotlivých návrhů znaku a vlajky v zastupitelstvu obce
- 2) pokud z jednání zastupitelstva obce je vybrán jeden z návrhů, zastupitelstvo vyhotoví o tomto výběru zápis
- 3) na základě tohoto výběru je vypracována „Žádost o udělení znaku a vlajky“, která musí obsahovat:
 - a. průvodní dopis na hlavičkovém papíře, opatřený razítkem obce a podpisem pověřeného zastupitele, většinou starosta obce
 - b. kopii usnesení zastupitelstva, kterým schválilo předložené návrhy
 - c. barevné vyobrazení návrhu ve formátu A4 s uvedením autora návrhů
 - d. návrh slovního popisu předloženého návrhu
 - e. odůvodnění použitých figur v návrhu
- 4) tento dopis s přílohami obec odešle na adresu Podvýboru pro heraldiku a vexilologii Parlamentu ČR

Právo užívat obecní symboly uděluje předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (PS PČR) na základě doporučení výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu (VVVKMT).

Žádosti o udělení obecních symbolů projednává podvýbor pro heraldiku a vexilologii, který je součástí VVVKMT. Jednání tohoto podvýboru jsou ze zákona 90/1995 Sb. v platném znění, o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, neveřejná.

Členy podvýboru pro heraldiku a vexilologii jsou poslanci PS PČR. V současné době jsou členy podvýboru pro heraldiku a vexilologii tyto poslanci:

Mgr. Bezecný Zdeněk	TOP-09	volební kraj Jihočeský
Mgr. Levá Ivana	KSČM	volební kraj Plzeňský
Mgr. Marková Soňa	KSČM	volební kraj Královéhradecký

Podvýbor stanoví expertní skupinu, která je jeho poradním orgánem a je složena z odborníků v oboru heraldiky (nauka o znacích) a vexilologie (nauka o vlajkách). Tato expertní skupina je v současné době složena z těchto odborníků:

Ing. Exner Petr

PhDr. Hrdlička Jakub

PhDr. Svoboda Zbyšek

Štulc Pavel

Mgr. Fojtík Pavel

PhDr. Müller Karel

PhDr. Štarha Ivan

Doc. PhDr. Županič Jan Ph.D.

Podvýbor pro heraldiku a vexilologii na základě projednání návrhu znaku a vlajky v expertní skupině vypracuje doporučení ke schválení, případně doporučení k zamítnutí žádosti. V případě doporučení ke schválení toto předává předsedovi PS PČR, který na základě tohoto doporučení udělí obci znak a vlajku. O tomto rozhodnutí jsou zástupci obce vyrozuměni dopisem a poté jsou pozváni ke slavnostnímu předání dekretu o udělení znaku a vlajky, které jsou zástupcům obce předány předsedou PS PČR na slavnostním setkání v PS PČR.